

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA INŠPEKTORÁT ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA BRATISLAVA

Jeséniova 17, 83101 Bratislava

Číslo spisu

8391101021/8707-39489

Bratislava

19. 10. 2021

ROZHODNUTIE

Popis konania / Účastníci konania

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava (ďalej len „inšpekcia“), ako príslušný orgán štátnej správy vo veciach v oblasti prevencie a manažmentu introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov podľa § 7 ods. 1 písm. b) a § 9 písm. c) a písm. d) zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 150/2019 Z. z.“) a podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov účastníkovi konania:

GFUL, a. s., Rosná 2227/13, 903 01 Senec, IČO: 35928298

Výrok

I. ukladá pokutu

podľa ustanovenia § 21 ods. 1 písm. b) zákona č. 150/2019 Z. z. vo výške 1000,- eur, slovom tisíc eur za:

- porušenie ustanovenie § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. tým, že na parcele č. 1176, k. ú. Rusovce neodstraňoval invázy nepôvodný druh pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*) – väčšie množstvo výmladkov, rastúce v podraze borovic vo výške od cca 30 cm do cca 5 m.

Pokutu je potrebné zaplatiť podľa § 47 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov a § 21 ods. 9 zákona č. 150/2019 Z. z. do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia na účet: SK 09 8100 0000 0070 0021 4051, swiftová adresa banky: SPSRSKBA, konštantný symbol: 1118, špecifický symbol: 36022047, variabilný symbol: 8391101021. Názov a adresa príjemcu prevodu: Environmentálny fond, Nevádzová 5, 821 01 Bratislava.

II. nariaďuje

podľa ustanovení § 21 ods. 8 zákona č. 150/2019 Z. z. v nadväznosti na § 16 ods. 15 zákona č. 150/2019 Z. z. vykonať opatrenia na zabezpečenie plnenia povinnosti vyplývajúcej z § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. tým, že:

- odstráni predpísaným spôsobom v termíne do 30.04.2022, a následne bude pravidelne odstraňovať aj po vzídení nových jedincov inváziu drevinu pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*) z parcely č. 1176, k. ú. Rusovce a tiež bude odstraňovať všetky invázne nepôvodné druhy uvedené v Prílohe č. 2 k vyhláske Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 450/2019 Z. z. ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania invázných nepôvodných druhov (ďalej len „vyhláška č. 450/2019 Z. z.“) zo všetkých pozemkov, ktoré má vo vlastníctve, správe alebo užívaní v územnej pôsobnosti Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Bratislava, odboru inšpekcie biologickej bezpečnosti tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu. Odstraňovanie invázných nepôvodných druhov sa musí vykonávať podľa vyhlášky č. 450/2019 Z. z..

Odôvodnenie

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, odbor inšpekcie biologickej bezpečnosti (ďalej len „SIŽP – IŽP BA – OIBB“) vykonala dňa 19.05.2021 štátny dozor na parcele č. 1176, k. ú. Rusovce (ďalej len „parcela“), ktorej vlastníkom je GFUL, a. s., Rosná 2227/13, 903 01 Senec (ďalej len „GFUL“), zameraný na dodržiavanie ustanovení zákona č. 150/2019 Z. z. a vyhlášky č. 450/2019 Z. z..

Štátny dozor bol vykonaný na základe zverejnených informácií Štátnej ochrany prírody SR (ďalej len „ŠOP SR“). ŠOP SR na svojom webovom sídle www.sopsr.sk zverejnila informácie o miestach výskytu invázných nepôvodných druhov prostredníctvom interaktívnej mapy Slovenska, na ktorej sú zverejnené informácie o miestach výskytu invázných nepôvodných druhov rastlín <http://maps.sopsr.sk/mapy/invazne.php>. Na zverejnenej interaktívnej mape bol zaznamenaný výskyt inváznej dreviny pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*) (ďalej len „pajaseň“) v lokalite Ostrovné lúčky v k. ú. Rusovce.

Vykonaným štátnym dozorom a vizuálnou ohliadkou parcely, SIŽP – IŽP BA – OIBB zistila, že kontrolovaná osoba, ktorou je GFUL konala v rozpore s § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. tým, že na parcele neodstraňovala inváziu drevinu pajaseň – väčšie množstvo výmladkov, rastúce v podraste borovíc vo výške od cca 30 cm do cca 5 m.

V zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. vlastník alebo správca pozemku sú povinní za podmienok a spôsobom, ktoré ustanoví ministerstvo vykonávacím predpisom, odstraňovať zo svojho pozemku inváziu nepôvodných druhov uvedených v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie okrem druhov podľa odsekov 3 a 4 a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu; ak je pozemok v užívaní inej osoby, ako je vlastník alebo správca pozemku, tieto povinnosti má užívateľ pozemku.

Pajaseň je zapísaný v zozname invázných nepôvodných druhov rastlín vzbudzujúcich obavy Únie vydaný vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) č. 1141/2016 z 13.07.2016, ktorým sa prijíma zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014 v platnom znení.

Prítomný za kontrolovanú osobu Ing. Lukáš Kolek – splnomocnenec za GFUL, na účasť v mene spoločnosti GFUL na kontrole Inšpektorátu životného prostredia Bratislava v k. ú. Rusovce dňa 19.05.2021 o 10:30 hod., ktoré platí do 31.05.2021, sa na mieste výkonu štátneho dozoru nevyjadril. Do Záznamu o zistených skutočnostiach RZ č. 5152/36/2021-17053/2021 (ďalej len „záznam o zistených skutočnostiach“) sa vyjadrila za ŠOP SR: Správu CHKO Dunajské luhy, pracovisko Bratislava botanička RNDr. Helga Kothajová – prizvaná osoba (ďalej len „botanička“). Botanička sa do záznamu o zistených skutočnostiach okrem iného vyjadrila: „Od 1.3.2021 je územie vyhlásené za CHA Ostrovné lúčky v hraniciach SKUEV 0269 Ostrovné lúčky. Od 1.3.2021 platí pre lokalitu Program starostlivosti CHA Ostrovné lúčky“.

Dňa 23.06.2021 bol vypracovaný Protokol o vykonaní štátneho dozoru č. 36/008/21/ID-P, č. konania: 5152/36/2021-22252/2021 (ďalej len „protokol“), ktorého prílohou je záznam o zistených skutočnostiach a ktorý bol kontrolovanej osobe zaslaný na oboznámenie sa, elektronicky prostredníctvom schránky ÚPVS dňa 28.06.2021 a to Oboznámením s protokolom č. 5152/36/2021-23188/2021 zo dňa 28.06.2021. Dňa 08.07.2021 bol kontrolovanej osobe protokol doručený elektronicky prostredníctvom schránky ÚPVS, pričom bola určená lehota do 5 pracovných dní na vyjadrenie sa ku zisteniam štátneho dozoru.

Ku zisteniam štátneho dozoru sa kontrolovaná osoba nevyjadrila.

Dňa 03.08.2021 inšpekcia elektronicky prostredníctvom schránky ÚPVS skončila s kontrolovanou osobou štátny dozor Oznámením o skončení štátneho dozoru č. 5152/36/2021-27059/2021 zo dňa 20.07.2021.

Odstraňovanie invázných nepôvodných druhov rastlín sa musí uskutočňovať v súlade s vyhláškou č. 450/2019 Z. z.. Podmienky a spôsoby odstraňovania invázných nepôvodných druhov rastlín vzbudzujúcich obavy Európskej únie a invázných nepôvodných druhov rastlín vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky sú uvedené v Prílohe č. 2 k vyhláške č. 450/2019 Z. z.. Nesprávne zvolené postupy pri odstraňovaní invázných druhov napomáhajú ich nekontrolovanému šíreniu, a tým potláčajú pôvodnú vegetáciu.

Pre pajaseň je povolený len chemický spôsob odstraňovania. Pajaseň sa rozmnožuje generatívne aj vegetatívne a je to dvojklíčnolistová trvácna drevina.

Pri vzrastlých jedincoch drevín je vhodné použiť injekčnú metódu, pri ktorej sa aplikuje koncentrovaný herbicíd priamo do navŕtaných otvorov alebo zásekov do stonky alebo kmeňa stojaceho stromu, bez jeho likvidácie. Herbicíd sa dávkuje v množstve 2 ml koncentrovaného herbicídu na jeden navŕtaný otvor alebo zásek. Počet navŕtaných otvorov alebo zásekov je závislý od hrúbky kmeňa – 1 navŕtaný otvor/zásek na každých 7,5 cm obvodu. Záseky a navŕtané otvory je potrebné urobiť pravidelne po celom obvode kmeňa. Termín aplikácie je v čase vegetácie, kým sú rastliny olistené, za suchého počasia, kedy sa herbicíd po aplikácii rýchlo vstreba do dreva. Likvidované jedince sa odstraňujú až po úplnom odumretí, zvyčajne po dvoch rokoch od aplikácie na predchádzanie koreňovej výmladnosti predčasným odstránením nadzemnej biomasy. Pri možnom ohrození zdravia alebo života človeka, alebo reálnej hrozby vzniku škody na majetku vplyvom pádu suchých konárov alebo kmeňov ešte neodumretých jedincov sa odporúča primerane odľahčiť korunu orezom časti konárov alebo odrezaním kmeňa pri dodržaní bezpečnostných predpisov. Následne je nevyhnutné vykonať zásahy injekčnou metódou do koreňových výmladkov.

Pri chemickom spôsobe odstraňovania sa musia dodržiavať ustanovenia osobitného predpisu. Osobitným predpisom je Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 488/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zásadách a opatreniach na ochranu zdravia ľudí, zdrojov pitnej vody, včiel, zveri, vodných a iných necieľových organizmov, životného prostredia a osobitných oblastí pri používaní prípravkov na ochranu rastlín.

Na aplikáciu chemických látok je potrebný súhlas príslušného orgánu ochrany prírody a krajiny.

Odstraňovanie invázy nepôvodných druhov rastlín zahŕňa aj nakladanie s biomasou z takto odstránených rastlín, a preto je potrebné zvoliť spôsoby nakladania s biomasou podľa Prílohy č. 3 k vyhláške č. 450/2019 Z. z..

Inšpekcia oznámila účastníkovi konania začatie správneho konania o správnom delikte a vo veci nariadenia opatrení v súlade s § 18 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, § 21 ods. 1 písm. b) zákona č. 150/2019 Z. z. a § 21 ods. 8 zákona č. 150/2019 Z. z. Oznámením o začatí správneho konania o správnom delikte a o nariadení opatrení na nápravu č. 8707/36/2021-31063/2021 zo dňa 20.08.2021 (ďalej len „oznámenie“), ktoré bolo doručené účastníkovi konania dňa 03.09.2021, prostredníctvom elektronickej schránky ÚPVS.

V súlade s § 33 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov inšpekcia dala účastníkovi konania možnosť pred vydaním rozhodnutia oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia nahliadnutím do administratívneho spisu, v sídle inšpekcie v lehote do 15 dní odo dňa doručenia oznámenia a v rovnakom čase mal účastník konania možnosť písomne sa vyjadriť k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie, resp. predložiť ďalšie dôkazové materiály, ktoré by mohli objasniť zistenie skutkovej podstaty veci. Pretože inšpekcia mala všetky podklady, ktoré poskytovali dostatočný podklad pre spoľahlivé posúdenie veci, nenariadila podľa § 21 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov ústne pojednávanie.

K oznámeniu sa účastník konania nevyjadril.

Kontrolovaná osoba ako vlastník, správca alebo užívateľ pozemku je povinná za podmienok a spôsobom, ktoré ustanoví ministerstvo vykonávacím predpisom, odstraňovať zo všetkých svojich pozemkov invázne nepôvodné druhy uvedené v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie a starať sa o pozemky tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu.

Kontrolovaná osoba je povinná predložiť inšpekcii písomnú správu o splnení opatrení podľa § 16 ods. 18 zákona č. 150/2019 Z. z. do desiatich pracovných dní od ich vykonania, a to listinne na adresu Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Jeséniova 17, 831 01 Bratislava alebo elektronicke prostredníctvom schránky ÚPVS.

Protiprávne konanie právnickej osoby možno podľa § 21 ods. 3 zákona č. 150/2019 Z. z. postihnúť uložením pokuty až do výšky 15 000 eur. Inšpekcia zhodnotila všetky dôkazy zistené počas výkonu štátneho dozoru ako aj závažnosť a rozsah protiprávneho konania a okolnosti, ktoré viedli k protiprávnemu konaniu a zohľadnila ich vo výške pokuty. Výška pokuty ukladanej vo výroku tohto rozhodnutia zodpovedá závažnosti a rozsahu protiprávneho konania.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1976 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov možno podať na Slovenskú inšpekciu životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia účastníkovi konania. Ak toto rozhodnutie po vyčerpaní prípustných riadnych opravných prostriedkov nadobudne právoplatnosť, jeho zákonnosť môže byť preskúmaná súdom.

Bc. Ing. Vladimír Poljak
riaditeľ

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00156906 Sufix: 10001

Doručuje sa

GFUL, a. s., Rosná 2227/13, 90301 Senec, Slovenská republika

Na vedomie

po nadobudnutí právoplatnosti:

1. Ministerstvo životného prostredia, Sekcia ochrany prírody a biodiverzity, Odbor ochrany biodiverzity a krajiny, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
2. Environmentálny fond, Nevädzová 5, 821 01 Bratislava
3. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Tajovského 28B, 974 01 Banská Bystrica